

บทความพิเศษ

การประชุมพยาบาลแห่งชาติ

ดร. กรรณิการ์ สุวรรณโคต*

Suwonnakote, K.

The national nurses convention.

Thai Journal of Nursing, 61(3), 69-71, 2012.

Key Words: National Convention, Thai Nurses.

การประชุมพยาบาลแห่งชาติเป็นการประชุมวิชาการระดับชาติที่สำคัญ ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย (The Nurses' Association of Thailand: NAT) ที่ได้ริเริ่มจัดให้มีขึ้นเป็นครั้งแรกในปีพ.ศ. 2503 และจัดต่อเนื่องมาทุก 3-4 ปี ถึงปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2555 นับเป็นครั้งที่ 14 ทั้งนี้เพื่อให้พยาบาลทั่วประเทศที่สำเร็จการศึกษาพยาบาลจากสถาบันต่างๆ ไปแล้วและปฏิบัติงานที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมทั้งในต่างประเทศ ได้มีโอกาสมาร่วมชุมนุม รู้จักกัน รับรู้การเปลี่ยนแปลงในสังคม ในวงการศึกษาวิชาการพยาบาล สุขภาพ แผนพัฒนาและนโยบายของประเทศเป็นระยะๆ อีกทั้งได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ใหม่ๆ ในวิชาชีพพร้อมกัน ที่สำคัญคือการรวมพลัง ร่วมใจ ร่วมในความรับผิดชอบที่จะนำความรู้ และมติจากที่ประชุมของสมาชิกทั้งปวงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และให้มีผลต่อการพัฒนาสุขภาพของปวงชนชาวไทย ผลจากการประชุมทำให้พยาบาลได้รับทราบผลการประเมินสถานการณ์ของวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทย ที่ทันสมัยแล้วยังมีการประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์ปัญหาพร้อมสมัยที่เกิดขึ้นในวิชาชีพการพยาบาล ปัญหาทางสุขภาพของประชาชน คนหาอุปสรรคและหาข้อสรุปในแนวทาง แก้ไขปัญหาหรือประเด็นที่สมควรพัฒนาวิชาชีพ การพยาบาล จึงได้มีการสรุปมติของที่ประชุมที่สำคัญและจำเป็นเพื่อนำไปสู่การณีกำลังพยาบาลในการดำเนินงานทุกวิถีทางไปสู่เป้าหมายที่ต้องการให้ประสบผลสำเร็จต่อไปในอนาคต

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ได้ริเริ่มจัดการประชุมพยาบาลแห่งชาติเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2503 และได้จัดทำอย่างต่อเนื่อง ในปีพ.ศ. 2555 นับเป็นครั้งที่ 14 ในการประชุมแต่ละครั้ง มีเรื่องดังนี้

ครั้งที่ 1 ไม่มีการกำหนดชื่อเรื่อง

วันที่ 7-11 มิถุนายน พ.ศ. 2503 ณ ศาลาสันติธรรม กรุงเทพมหานคร

เหตุการณ์สำคัญ สมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี ได้เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมฯ

มติที่สำคัญ คุณอุตม สุภาไตร (สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2527) ได้สรุปไว้ดังนี้

ให้มีการจัดประชุมทุก 3 ปีเพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิชาชีพการพยาบาลซึ่งจะเป็นผลดีแก่ประชาชนและประเทศชาติ... ในด้านการศึกษาพยาบาล ให้โรงเรียนพยาบาลมีงบประมาณแยกเป็นของตนเองโดยเฉพาะ ให้ผู้เรียนต้องสำเร็จการศึกษาระดับ ม.ศ. 5 พัฒนาครูพยาบาลโดยให้ทุนไปศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ ให้จัดหาตำราสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ของเพียงพอ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุด และให้มีชมรมนักศึกษาพยาบาลในโรงเรียน... ด้านบริการพยาบาล ให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่การมอบหมายงานตามวุฒิ ความรู้ความสามารถ จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือในการบริการให้เพียงพอ จัดทำคู่มือการพยาบาลมีหัวหน้าพยาบาลรับผิดชอบในการบริหารงานด้านการพยาบาล ให้พยาบาลมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การวางแผนงานเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยปรับปรุงสวัสดิการสำหรับพยาบาลให้ดีขึ้น...

*ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหิดล

การพยาบาลสาธารณสุข...ให้จัดทำตำราพยาบาลสาธารณสุขคู่มือพยาบาลอนามัย ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม
ให้มีพยาบาลสาธารณสุขประจำสถานอนามัยชั้นหนึ่งในจังหวัดต่างๆ และทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการ ฝ่ายพยาบาลและ
ผดุงครรภ์ด้วย... ทางสมาคมฯ ได้ส่งขอเสนอแนะไปยังหน่วยงานของรัฐและเอกชนและติดตามผล การปฏิบัติ

ครั้งที่ 2 เรื่อง บทบาทของพยาบาลในการพัฒนาประเทศชาติ (Nurses' Role in National Development)

วันที่ 10-15 มิถุนายน พ.ศ. 2506 ณ ศาลาสันติธรรม กรุงเทพมหานคร
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2507)

ครั้งที่ 3 เรื่อง การพยาบาล ปัจจุบันและอนาคต (Nursing, Today and Tomorrow)

วันที่ 1-5 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 ณ ศาลาสันติธรรม กรุงเทพมหานคร
มติที่สำคัญ ให้มีกฎหมายคุ้มครองมาตรฐานวิชาชีพพยาบาล (Nursing legislation) ตั้งสภาการพยาบาลแห่งชาติ
เพื่อทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานการศึกษาและการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลและอื่นๆ ตามกฎหมายคุ้มครองมาตรฐาน
วิชาชีพพยาบาล (สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2511)

ครั้งที่ 4 เรื่อง การพัฒนาวิชาชีพพยาบาลในประเทศไทย (Progress of Nursing in Thailand)

วันที่ 30 ตุลาคม- 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Miss Margreth Kruse นายกสภาพยาบาลระหว่างประเทศ บรรยายเรื่อง The roles of I.C.N. in the changing
world สมาคมพยาบาลฯได้เขาเป็นสมาชิกสมทบของสภาพยาบาลระหว่างประเทศตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2504 เพื่อจะได้
รับทราบความเคลื่อนไหวของวงการพยาบาลในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะในประเทศที่เจริญแล้ว กับจะได้เผยแพร่ชื่อเสียง
ของสมาคมฯ โหงวงการพยาบาลทั่วโลกได้รู้จักด้วย ขณะนั้นเมืองค้การสมาชิกทั่วโลก 74ประเทศ และอีก 39 ประเทศ
รอคอยที่จะเขาเป็นสมาชิกสมทบ (สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2516)

ครั้งที่ 5 เรื่อง การพยาบาลกับการพัฒนานามัยชุมชน (The Nurse and Community Health Development)

วันที่ 27-30 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2519)

ครั้งที่ 6 เรื่อง คุณภาพการพยาบาล (Quality of Nursing)

วันที่ 2-7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2522 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2523)

ครั้งที่ 7 เรื่อง การพยาบาลกับสุขภาพดีถ้วนหน้า (Nursing And Health For All)

วันที่ 1-6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2526 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จากเป้าหมายขององค์การอนามัยโลกที่ตั้งไว้ตั้งแต่ปี 2520 ใช้คำขวัญว่า Health For All by the Year2000
สมาคมฯ ได้ตระหนักในหน้าที่พยาบาลที่ต้องร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาสุขภาพอนามัยตามเป้าหมายสุขภาพดีถ้วนหน้า
ในปี 2543 จึงจัดประชุมนี้เพื่อให้พยาบาลได้มีปณิธานร่วมกันในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2527)

ครั้งที่ 8 เรื่อง การพยาบาลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Nursing and Quality of Life)

วันที่ 2-7 พฤศจิกายน พ.ศ.2530 ณ โรงแรมแชงกรี-ลา กรุงเทพมหานคร
สมาคมฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความรับผิดชอบและบทบาทของพยาบาลที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 และแผนพัฒนา
สาธารณสุข ที่เริ่มต้นในปีพ.ศ. 2530
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2531)

ครั้งที่ 9 เรื่อง การพยาบาลในทศวรรษหน้า (Nursing: Challenge in the Forthcoming Decade)

วันที่ 28 ตุลาคม- 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534 ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2536)

- ครั้งที่ 10** เรื่อง **สุขภาพสตรีเพื่อความมั่นคงของประชาชาติ (Women's Health for a Healthy Nation)**
วันที่ 16-20 ตุลาคม พ.ศ. 2538 ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2538)
- ครั้งที่ 11** เรื่อง **การพยาบาลไทยในระบะเปลี่ยนสู่ศตวรรษที่ 21 (Nursing in the 21 st Century: How do we prepare?)**
วันที่ 1-6 พฤศจิกายน พ.ศ.2542 ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2543)
- ครั้งที่ 12** เรื่อง **การพยาบาล บทบาทภารกิจสู่ความสำเร็จในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Nursing Challenges in Achieving Universal Coverage of Health Care)**
วันที่ 27 ตุลาคม -1 พฤศจิกายน พ.ศ.2546 ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2547)
- ครั้งที่ 13** เรื่อง **รวมพลังพยาบาลสู่สุขภาพประชาชาติ (Nurses Together: The Power For Healthy Nation)**
วันที่ 5 -9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ณ หอประชุมกองทัพเรือ กรุงเทพมหานคร
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2550)
- ครั้งที่ 14** เรื่อง **คุณภาพ และการเข้าถึงบริการสุขภาพ: ภารกิจของพยาบาล (Quality and Accessibility of Health Services: Nurses' Challenges)**
วันที่ 27 สิงหาคม -1 กันยายน พ.ศ. 2555 ณ โรงแรมรามารการ์เดนส์ กรุงเทพมหานคร
(สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, in press)

ผลของการประชุมแต่ละครั้งได้มีการสรุปมติที่สำคัญที่นำไปสู่จุดหักเหของการพัฒนาวิชาชีพในแต่ละยุคสมัย และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในวิชาชีพการพยาบาล เช่นมติจากการประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 3 ในปีพ.ศ. 2511 นำไปสู่การออกพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และกำเนิด สภาการพยาบาล ใน 17 ปีต่อมา ผู้สนใจในวิวัฒนาการ ประเด็นปัญหาและแนวโน้มของวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทยสามารถติดตามอ่านรายละเอียดได้จากเอกสารอ้างอิงนี้

เอกสารอ้างอิง

- สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ. (2503). *การประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่1*. พระนคร: ประพาสต้นการพิมพ์.
- _____. (2507). *ประมวลรายงานการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 2*. พระนคร: ไทยพิทยา.
- _____. (2511). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 3*. พระนคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- _____. (2516). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 4*. พระนคร: แสงทองการพิมพ์.
- _____. (2519). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 5*. พระนคร: ไทยเชชม.
- _____. (2523). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 6*. พระนคร: ผู้แต่ง.
- _____. (2527). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 7*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- _____. (2530). *อนุสรณ์ 60 ปี*. กรุงเทพฯ: กรุงสยามการพิมพ์.
- _____. (2531). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 8*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- _____. (2536). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 9*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม .
- _____. (2538). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 10*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2543). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 11*. กรุงเทพฯ: ไพศาลศิลป์การพิมพ์
- _____. (2547). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 12*. กรุงเทพฯ: L.T. เพรส.
- _____. (2550). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 13*. กรุงเทพฯ: เบญจผล .
- _____. (in press). *ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 14*. กรุงเทพฯ: เอ. พี.กรฟิค.